

OLIMPIADA DE ISTORIE - 2019
Etapa națională**Clasa a XI-a**

- Timpul de lucru este de trei ore.
- Ambele subiecte sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu, care se adaugă la Subiectul I.
- Subiectele se tratează pe foi separate.

SUBIECTUL I**(40 de puncte)**

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „Partidul a acționat cu rapiditate pentru a transforma România, urmând modelul sovietic și folosind normele și practicile staliniste. Naționalizarea întreprinderilor industriale, a băncilor și a societăților de asigurări, a minelor și întreprinderilor de transport în iunie 1948 nu numai că a permis introducerea planificării centralizate cantitative, ci și distrugerea bazei economice a celor stigmatizați ca dușmani de clasă. Confiscând micile proprietăți agricole și amenințându-i pe proprietari fără înconjur, comuniștii au impus agriculturii probleme din ce în ce mai complexe. La 2 martie 1949, proprietatea asupra pământului a fost luată complet din mâinile particularilor. Aceasta a permis lichidarea rămășițelor fostei clase moșierești și a chiaburilor, echivalent al termenului sovietic „kulak”, definind „țăranii înstăriți”, aceia care angajau forță de muncă indiferent de mărimea proprietății lor.”

(D. Deletant, *România sub regimul comunist*)

B. „Pentru doctrinarii partidului, atât comuniști cât și socialiști, actul de la 11 iunie 1948 a reprezentat principala acțiune revoluționară și a fost, prin urmare, înfățișată ca adevăratul punct dialectic, „pragul” la care coloana vertebrală a vechii societăți a fost ruptă. Hotărârea care a anunțat-o a subliniat că naționalizarea va lichida contradicția creată de faptul că „clasa muncitoare” își asumase deja controlul puterii politice a țării, dar nu deținea și controlul economiei. Această acțiune avea să grăbească înaintarea către socialism, întărind astfel independența economică și politică a țării și punând capăt capitalismului de stat. [...] Însă mai presus de toate, ea va înlătura ultimul obstacol din calea viitoarei planificări economice, singura care putea conduce la progresul economic, la lichidarea subdezvoltării și înapoierii economice. Se susține că odată cu naționalizarea terenul era pregătit în vederea noii politici economice comuniste.”

(Ghiță Ionescu, *Comunismul în România*)

C. „O consecință a campaniei masive de industrializare, sub Gheorghiu-Dej, fusese crearea a ceea ce putea fi numită o clasă mijlocie de tehnicieni, oameni de știință și economiști. Capacitatea noii clase de a exprima un interes de grup era legată de măsura în care conducerea de partid era pregătită să slăbească monopolul planificării centralizate [...]. Cu toate acestea, orice și oricâte idei reformiste ar fi putut avea Ceaușescu, acestea au fost abandonate de către el în 1967. A fost menținut controlul rigid al Comitetului Central asupra planificării centralizate, sufocând astfel orice părere pe care tehnocrații ar fi putut-o formula pentru influențarea politicii. [...]

În lumina admirației lui Ceaușescu pentru Stalin, nu este surprinzător faptul că politica economică a fost caracterizată de obsesia pentru industrializare și opoziția totală față de orice formă de proprietate privată. În consecință, Ceaușescu a fost cu atât mai iritat de faptul că promotorul reformelor economice în blocul răsăritean, în 1985, avea să fie noul lider sovietic, Mihail Gorbaciov și, ca atare, la ședința Comitetului Central din noiembrie 1985, și-a exprimat opoziția implacabilă față de schimbare.”

(M. Bărbulescu, D. Deletant, K. Hitchins, Ș. Papacostea, P. Teodor, *Istoria României*)

D. „Economia românească este, fără îndoială, cea mai strict centralizată și rigid planificată economie din întreg lagărul socialist, o situație care generează ineficiență, lipsă de flexibilitate, care descurajează inițiativele. Accentul excesiv pus pe dezvoltarea industriei grele a creat un dezechilibru economic care face ca pe hârtie țara să arate bogată, dar cu prețul sărăcirii populației. În mod paradoxal, fabricile industrializării socialiste, în loc de a produce bogăție, produc sărăcie. Pe de altă parte, chiar și dezvoltarea industrială pare să fi ajuns la un punct mort, metodele prin care a fost realizată până acum transferul forței de muncă din agricultură în industrie, creditele occidentale, acumularea forțată pe seama consumului, sleindu-se treptat.”

(Vlad Georgescu, *Istoria românilor. De la origini până în zilele noastre*)

Pornind de la aceste surse istorice, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, din sursa **A**, o acțiune referitoare la proprietate și o consecință a acesteia, din sursa **B**.

4 puncte

2. Menționați câte o caracteristică a industrializării din sursa **C**, respectiv din sursa **D**.
4 puncte
3. Menționați o deosebire referitoare la atitudinea regimului politic față de categoriile sociale, pe baza surselor **A** și **B**.
3 puncte
4. Formulați, pe baza surselor **A**, **C** și **D** un punct de vedere referitor la centralismul economic, susținându-l cu câte o informație din fiecare dintre aceste surse.
9 puncte
5. Prezentați alte două caracteristici ale regimului totalitar din România, în afara celor la care se referă sursele date.
10 puncte
6. Prezentați două fapte istorice desfășurate în România ca urmare a înlăturării regimului politic la care se referă sursele date.
10 puncte

SUBIECTUL al II-lea**(50 de puncte)**

Realizați o sinteză, în aproximativ cinci pagini, referitoare la **regimurile politice și relațiile internaționale din secolul al XX-lea**, având în vedere următoarele aspecte:

- menționarea a două cauze și a unei consecințe ale implicării României în relațiile internaționale din primele patru decenii ale secolului al XX-lea;
- prezentarea a două asemănări și a două deosebiri dintre regimurile politice instaurate în Europa Occidentală în perioada interbelică;
- prezentarea unei caracteristici a unei forme de organizare statală din spațiul extraeuropean, în perioada postbelică;
- formularea unui punct de vedere referitor la rolul instituțiilor și mecanismelor de rezolvare a conflictelor în lumea postbelică și susținerea acestuia prin două argumente istorice.

Notă ! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** sintezei, evidențierea **relației cauză – efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argumente istorice** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** sintezei în limita de spațiu precizată.